

סילבוס

מסע בספינת השמש: המחשבה הדתית במצרים הפרעונית -
24437

תאריך עדכון אחרון 17-10-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע הדתות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): רחלי שלומי-חן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: msrhen@huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום מראש

מורי הקורס:

ד"ר רחלי שלומי חן

תאור כללי של הקורס:

נלמד על מאפייני המחשבה הדתית במצרים העתיקה, נסקור את סיפורי הבריאה העיקריים, את מיתוס המלוכה ואת מיתוס הכחדת האנושות. עוד נלמד על האמונה בקיום שלאחר המוות ועל הקשר בין לידה, קבורה וזריחת השמש.

מטרות הקורס:

להפגיש את התלמידים עם המיתוסים העיקריים של מצרים העתיקה ועם יסודות המחשבה הדתית שלה, ולהציג תפישות של קיום לאחר המוות ואת היחסים בין החיים למתים.

תוצרי למידה

בסימו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- למנות את המיתוסים העיקריים של מצרים העתיקה.
- לעקוב אחר התפתחותם של רעיונות דתיים מרכזיים.
- לזהות סמלים בעלי משמעות דתית באמנות המצרית.
- לקרוא ולהבין טקסטים מצריים נבחרים בתרגום.
- לתאר סצינות בעלות משמעות דתית באמנות המצרית.
- לעמוד על תפקידו המורכב של המלך המצרי בהחלת הסדר הקוסמי (מאעת)

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ודיון.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- לפני אבן רוזטה והולדת האגיפטולוגיה.
- רעיונות בראשית.
- המלך ואיחוד הממלכה.
- פירמידת המדרגות ופירמידות אמיתיות.
- הקברים הפרטיים.
- בין החיים למתים.
- כתבי הפירמידות.
- מבריאה למלוכה.
- הכחדת האנושות.
- משפט המתים.
- אמון, תבי והמקדש.
- אחנאתון ורוחות המהפכה.
- אחרי עמרנה - תותענחאמון.
- מקדשים.

חומר חובה לקריאה:

הרשימה להלן נתונה לשינויים ולתוספות.

סיפורי בריאה

הורוס וסת

הכחדת האנושות

פרק 125 מספר המתים

ההימנון הגדול לאתון

מתוך שראלי ש., המיתולוגיה המצרית (תל-אביב, 2005) ומקורות אחרים.

Assmann J., *Death and Salvation in Ancient Egypt*, tr. Lorton D., (Ithaca and London, 2005), Ch. 3, 'Death as Enemy', pp. 64-86

Brta M., *Journey to the West. The World of Old Kingdom Tombs in Ancient Egypt* (Prague, 2011), 'Six Steps to Divinity', pp. 89-121.

Hornung E., *Conceptions of God in Ancient Egypt. The One and the Many*, tr. Baines J., (Ithaca, 1982), 'The Challenge of the Non-Existence', pp. 172-185.

Hornung E. *Idea into Image. Essays on Ancient Egyptian Thought*, tr. Bredeck E., (New York, 1992), 'The Temple as Cosmos', pp. 115-129.

Pinch G., *Egyptian Myth, a Very Short Introduction* (Oxford, 2004), 'The Gods themselves: deities and Myths', pp. 30-53.

Redford D.B., *Akhenaten the Heretic King* (Princeton, 1987), 'The Object of Akhenaten's Worship', pp. 169-181

Reeves N., *Akhenaten Egypt's False Prophet* (London, 2001), chapters 2-3, pp. 29-73.

Snape S., *Ancient Egyptian Tombs, the Culture of Life and Death* (Chichester, 2011), 'Lords of Life' Coffins', pp. 136-147.

חומר לקריאה נוספת:

מקורות מצריים בתרגום:

ישראל ש., המיתולוגיה המצרית (תל-אביב, 2005)

Borghouts J. F. (tr.), *Ancient Egyptian Magical Texts* (Leiden, 1978)

Faulkner R. O. (tr.), *The Ancient Egyptian Pyramid Texts* (Warminster, 1969)

□ (tr.), *The Ancient Egyptian Coffin Texts*, 3 vols. (Warminster, 1973-1978)

□ (tr.), *The Ancient Egyptian Book of the Dead* (London, 1985)

Lichtheim M. (ed. & tr.), *Ancient Egyptian Literature*, 3 vols. (Berkeley, Los Angeles & London, 1973-1980)

Pritchard J. B. (ed.), *Ancient Near Eastern Texts Relating to the Old Testament*, 3rd. ed., (Princeton, 1969)

Struswick N. C., *Texts from the Pyramid Age* (Boston, 2005)

מקורות יווניים בתרגום:

הרודוטוס, היסטוריה, תרגום: ב. שימרון ור. צלניק אברמוביץ (תל-אביב, 1998)

Diodorus Siculus, *The Antiquities of Egypt. A translation With Notes of Book I of the Library of History of Diodorus Siculus*, tr. & ed. Murphy E., (New Brunswick & London, 1990)

Herodotus, *Histories*, tr. & ed. Godley A. D. (London, 1931)

-
- Manetho, *History of Egypt*, tr. & ed. Waddell W. G., (Cambridge Mass & London, 1940)
- Plutarch, *Moralia*, vol. 5, tr. & ed. Babbitt F. C., (Cambridge Mass & London, 1936)
- ביבליוגרפיה כללית:
- Baines J. & Malek J. (eds.), *Atlas of Ancient Egypt* (Oxford, 1984)
- Hart G., *A Dictionary of Gods and Goddesses* (London & New-York, 1986)
- Helck W. & Otto E. (eds.), *Lexikon der Ägyptologie*, 7 vols., (Wiesbaden, 1975-1989)
- Schulz R. & Seidel M. (eds.), *Egypt. The World of the Pharaohs* (Köln, 1998)
- Shaw I. (ed.), *The Oxford History of Ancient Egypt* (Oxford, 2000)
- Shaw I. & Nicholson P., *The British Museum Dictionary of Ancient Egypt* (London, 1996)
- מחקרים וספרות יעץ:
- ויליס ר. (עורך), *המיתולוגיה של עמי הלם, תרגום: ע. לוטם (אור-יהודה, 1999)*
- Assmann J., *The Search for God in Ancient Egypt*, tr. Lorton D., (NY, 2001)
- Assmann J., *Death and Salvation in Ancient Egypt*, tr. Lorton D., (Ithaca and London, 2005)
- Brta M., *Journey to the West. The World of Old Kingdom Tombs in Ancient Egypt* (Prague, 2011)
- Hart G., *Egyptian Myths* (London, 1992)
- Hornung E., *Conceptions of God in Ancient Egypt. The One and the Many*, tr. Baines J., (Ithaca, 1982)
- Hornung E. *Idea into Image. Essays on Ancient Egyptian Thought*, tr. Bredeck E., (New York, 1992), pp. 115-129.
- Pinch G., *Magic in Ancient Egypt* (London, 1994)
- Pinch G., *Egyptian Myth, a Very Short Introduction* (Oxford, 2004)
- Quirke S. (ed.), *The Temple in Ancient Egypt* (London, 1997)
- Redford D.B., *Akhenaten the Heretic King* (Princeton, 1987)
- Reeves N., *Akhenaten Egypt's False Prophet* (London, 2001)
- Roth A.M., *“Fingers, Stars, and the “Opening of the Mouth”: The Nature and Function of the nTrwj-Blades*, *JEA* 79(1993), pp. 57-79.
- Smith M., *Following Osiris. Perspectives on the Osirian Afterlife from Four Millennia* (Oxford, 2017)
- Snape S., *Ancient Egyptian Tombs, the Culture of Life and Death* (Chichester, 2011)
- Verner M., *The Pyramids, The Mystery, Culture, and Science of Egypt’s Great Monuments*, tr. S. Rendall (NY, 2001)

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות: